

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 314
van **PETER VAN ROMPUY**
datum: 8 juni 2020

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Overheidsopdrachten - Aanbestedingen en screening

De aanbesteding, een procedure waarbij een opdrachtgever een voorgenomen opdracht bekendmaakt en bedrijven vraagt om een offerte in te dienen, is voor de overheid een verplichte praktijk met als doel de beste offertes (prijs-kwaliteit) te kunnen krijgen voor de gevraagde opdracht en bijgevolg de belastingbetaler het best te bedienen. Het vervalsen van aanbestedingen door samen te spannen en/of afspraken te maken (collusie of bid rigging) zijn zaken die de overheden uiteraard zoveel mogelijk moeten vermijden/opsporen om onze concurrentiële vrije markt te beschermen.

Het elimineren van de concurrentie is slecht voor de mededinging en vervolgens slecht voor de overheid en de belastingbetaler omdat het indirect leidt tot hogere kosten voor de aanbestedende overheden. Collusiepraktijken kunnen aan het licht komen op verschillende manieren, bijvoorbeeld via klokkenluiders, clementieregeling e.d. Verder bestaan ook specifieke doorlichtingsinstrumenten om het gedrag van ondernemingen te screenen en om vormen van anticompetitief gedrag op te sporen^[1].

1. Worden dergelijke instrumenten in Vlaanderen gebruikt?

Zo ja, over welke instrumenten gaat dit juist? Waarom worden juist deze instrumenten gebruikt?

Zo niet, op welke manier wordt dergelijk gedrag dan opgespoord? Welke tools/instellingen worden daarvoor gebruikt/waken daarover?

2. Wordt er samengewerkt met de Belgische mededingingsautoriteit? Zo ja, op welke manier?

^[1] Zie o.a. OECD, Ex Officio Cartel Investigations and the Use of Screens to detect Cartels, 7.7.2014 (DAF/COMP(2013)27); DAVID IMHOF, YAVUZ KARAGÖK, SAMUEL RUTZ, Screening for Bid-rigging – Does it Work?, December 2015

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 314 van 8 juni 2020

van **PETER VAN ROMPUY**

1. Binnen de Vlaamse overheid bestaan er diverse beheersmaatregelen met het oog op de controle op de naleving van de wetgeving bij het gunnen van overheidsopdrachten.

In eerste instantie is het de taak en de verantwoordelijkheid van elke entiteit van de Vlaamse overheid om zelf voldoende toezicht en controle uit te oefenen voor de overheidsopdrachten die zij in de markt zet. Zo bepaalt de wetgeving inzake overheidsopdrachten bijvoorbeeld dat elke offerte aan een prijs- of kostenonderzoek moet onderworpen worden. De entiteiten van de Vlaamse overheid die op periodieke basis soortgelijke overheidsopdrachten in de markt zetten, kunnen hierbij tevens de prijzen in de ontvangen offertes onderwerpen aan een vergelijking met historische gegevens.

Ik verwijs ook naar het [Vlaams Plan Overheidsopdrachten](#) (voor een strategisch en gecoördineerd beleid overheidsopdrachten voor Vlaanderen) dat aandacht besteedt aan het bevorderen van integere overheidsopdrachten, zowel aan de zijde van de aanbestedende diensten als aan de zijde van de inschrijvers. In dit kader werden sessies van het kennisnetwerk overheidsopdrachten georganiseerd die specifiek aandacht besteedden aan integriteit en het detecteren van mededingingsbeperkende praktijken.

Naast de aanbestedende entiteiten zijn in dit verband nog verschillende andere actoren actief.

Zowel voor het bestek van een overheidsopdracht als voor het voorstel tot gunning moeten de aanbestedende diensten vanaf bepaalde drempelbedragen het voorafgaand advies vragen van de Inspectie van Financiën. De Inspectie van Financiën behandelt in haar adviezen de wettigheid, regelmatigheid, doelmatigheid, de kostenefficiënte en de budgettaire inpasbaarheid.

Het Rekenhof voert geregeld auditopdrachten uit die betrekking hebben op de naleving van de wetgeving inzake overheidsopdrachten.

Audit Vlaanderen is eveneens actief op het vlak van overheidsopdrachten door het uitvoeren van auditopdrachten. Aan de hand van forensische audits tracht Audit Vlaanderen eventuele onregelmatigheden bij de gunning en/of de uitvoering van overheidsopdrachten aan het licht te brengen. Audit Vlaanderen vervult op dit vlak ook een sensibiliserende rol met behulp van de 'Leidraad organisatiebeheersing', waarin het belang van het respecteren van de wetgeving bij het plaatsen van overheidsopdrachten wordt beklemtoond.

De hoger vermelde beheersmaatregelen aan de zijde van de Vlaamse overheid zijn erop gericht het risico op malversaties bij overheidsopdrachten zo veel mogelijk te verminderen.

2. Er heeft al meermaals overleg plaatsgevonden met de Belgische Mededingingsautoriteit. In 2015 was er overleg tussen vertegenwoordigers van enkele entiteiten van de Vlaamse administratie en een delegatie van de Belgische Mededingingsautoriteit, waarbij deze haar werking heeft toegelicht. In 2017 werd een overleg georganiseerd tussen de vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid in het

Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten en een delegatie van de Belgische Mededingingsautoriteit. Eveneens in 2017 gaf de Belgische Mededingingsautoriteit een toelichting rond haar gids 'Samenspanning bij overheidsopdrachten' in het kader van het kennisnetwerk overheidsopdrachten. De Belgische Mededingingsautoriteit heeft eveneens met het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken afgestemd.

De nieuwe regelgeving overheidsopdrachten, die op 30 juni 2017 in werking trad, voorziet in de verplichting om het weren van een offerte wegens abnormale prijzen te melden aan de Belgische Mededingingsautoriteit. Mijn administratie werkt momenteel een richtlijn uit omtrent de meldingen die aanbestedende overheden bij bepaalde instanties moeten doen, waaronder de melding aan de Belgische Mededingingsautoriteit.